

BA-3395

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) Examination

October / November – 2016

Advanced Cost Accounting - II

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 સાજન લિમીટેડની ઉત્પાદન શક્તિ 5,000 એકમો સુધીની છે. વર્ષ 2006માં 14 માત્ર 40% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ ઉત્પાદન અને વેચાણ કરવામાં આવે છે. જેની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

રૂ.

પ્રત્યક્ષ માલસામાનનો વપરાશ.....	3,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,00,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા (40% ચલિત).....	1,00,000
ઓફિસ ખર્ચા (સ્થિર)	80,000
વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચા	1,20,000
કુલ વેચાણ	10,00,000

વર્ષ 2007 માટે, અંદાજવામાં આવ્યું કે,

- (1) ઉત્પાદન અને વેચાણ તેની પૂરેપૂરી ઉત્પાદન ક્ષમતાએ થશે.
- (2) વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચ પૈકી, 50% ચલિત છે, જે વેચાણના એકમો સાથે બદલાય છે.
- (3) વર્ષ 2007 માટે, ગઈ સાલ મળેલ નફાનો દર જાળવી રાખવાનો છે. બંને વર્ષ માટે પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

1 વર્ષ 2006 માટે જાનમ લિમિટેડના ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ. 14

ઉત્પાદન અને વેચાણ	2000 એકમો
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	રૂ. 3,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 1,60,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	રૂ. 40,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	રૂ. 1,20,000
ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચ	રૂ. 60,000
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ	રૂ. 80,000
નફો	રૂ. 76,000

એવું અંદાજવામાં આવ્યું કે 60% કારખાનાના ખર્ચ ઉત્પાદન સાથે સીધી રીતે બદલાય છે અને 80% વેચાણ ખર્ચ વેચાણ સાથે બદલાય છે.

વર્ષ 2007માં ઉત્પાદન અને વેચાણના અંદાજીત એકમો 5,000 હશે. પ્રત્યક્ષ મજૂરીમાં એકમદીઠ 10%નો વધારો થશે. સ્થિર કારખાનાના ખર્ચમાં રૂ. 12,000નો વધારો થશે. એકમદીઠ ઓફિસખર્ચ અને કુલ સ્થિર વેચાણખર્ચમાં 20%નો વધારો થશે. આ સિવાય અન્ય કોઈ ફેરફાર અંદાજવામાં આવ્યા નથી.

વર્ષ 2006માં પડતરકિંમત પર જે દરે નફો મળતો હતો તે દરે નફો મેળવવા વર્ષ 2007માં કઈ કિંમતે વેચાણ કરવું જોઈએ તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

2 ગણેશ રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ સર્વિસ શહેરમાં ટ્રક સર્વિસ ચલાવે છે. તેની પાસે 3 ટ્રક છે. 14
- A, B અને C. તમને આપેલ નીચેની માહિતી પરથી કીલોમીટર દીઠ પડતર શોધો.

વિગત	A	B	C
ટ્રકની કિંમત (રૂ.)	40,000	50,000	45,000
રોડલાઈન ફી (વાર્ષિક)	900	900	900
પગાર અને સુપરવિઝન ખર્ચ	3,400	4,600	3,000
ફાઈવરનો પગાર (કલાકદીઠ)	2.50	2.50	2.50
ફ્યુઅલ ખર્ચ લીટર દીઠ	1.00	1.00	1.00
સમારકામ અને નિભાવ (કી.મી. દીઠ)	1.50	1.40	1.60

ટાયર ખર્ચ (કીલોમીટર દીઠ)	0.85	1.00	0.95
ગેરેજ ભાડું (વાર્ષિક)	3,000	4,000	2,400
વીમા પ્રિમીયમ (વાર્ષિક)	1,200	1,500	1,200
વાહનના કીલોમીટર (લીટર દીઠ)	4	5	4
વર્ષ દરમિયાન ખરેખર કીલોમીટર	25,000	40,000	20,000
ટ્રકનું અંદાજિત આયુષ્ય (કી.મી.)	1,00,000	1,25,000	90,000

ટ્રકની કિંમત પર 10% લેખે વ્યાજ ગણવાનું છે. ટ્રક કલાકના 25 કિ.મી.ની સરેરાશ ઝડપે ચાલે છે.

અથવા

- 2 મારવાડ ટ્રાવેલ્સ પાસે એક ટેમ્પો છે. તેઓ તમને નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે. 14 પૂરા પાડે છે. તમારે કીલોમીટર દીઠ મુસાફરી ખર્ચ દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

ટેમ્પોની પડતર કિંમત	રૂ. 1,00,000
રોડલાઈન્સ ફી (વાર્ષિક)	રૂ. 3,000
સુપરવિઝન અને પગાર (વાર્ષિક)	રૂ. 7,200
ગ્રાઈવરનો પગાર (કલાકદીઠ)	રૂ. 16
પેટ્રોલ ખર્ચ (લીટરદીઠ)	રૂ. 6
રીપેરીંગ અને નિભાવખર્ચ (કી.મી.દીઠ)	રૂ. 4
ટાયરખર્ચ (કી.મી.દીઠ)	રૂ. 2
ગેરેજ ભાડું (વાર્ષિક)	રૂ. 6,400
વીમા પ્રિમીયમ (વાર્ષિક)	રૂ. 3,400
લીટરદીઠ સરેરાશ કીલોમીટર	20 કિ.મી.
વર્ષ દરમિયાન મુસાફરી	30,000 કિ.મી.
ટેમ્પો અંદાજિત આયુષ્ય	1,50,000 કિ.મી.
ટેમ્પોની કિંમત પર વાર્ષિક વ્યાજનો દર	10%
કલાકદીઠ ટેમ્પોની સરેરાશ ઝડપ	20 કિ.મી.

સીધો ખરીદેલ માલસામાન	60,000	પ્રત્યક્ષ ખર્ચાઓ	14,000
સ્ટોર્સમાંથી પૂરો પાડેલ માલસામાન	10,000	સ્થાપના ખર્ચ (ફળવાયેલ)	15,000
મજૂરી	29,000	ભંગારનું વેચાણ	2,000
પ્લાન્ટ	50,000		

અન્ય માહિતી :

- (1) તા. 31-12-2014ના રોજ ચૂકવવાની બાકી મજૂરી રૂ. 1,500 અને પ્રત્યક્ષ ખર્ચા રૂ. 2,500 હતાં.
- (2) પ્રમાણિત નહીં થયેલ કામમાં માલસામાન રૂ. 3,500, મજૂરી રૂ. 2,500 અને ખર્ચા રૂ. 2,000નો સમાવેશ થયો હતો.
- (3) રૂ. 3,000ના પ્લાન્ટને અને રૂ. 4,000ના માલસામાનને આગથી નુકશાન થયું હતું.
- (4) રૂ. 7,000નો પ્લાન્ટ રૂ. 6,000માં વેચ્યો હતો અને રૂ. 3,000નો માલસામાન રૂ. 4,000માં વેચ્યો હતો.
- (5) તા. 31 ડિસેમ્બરના રોજ પ્લાન્ટ ખાતે ઉધારવામાં આવેલ ઘસારો રૂ. 12,000 હતો.
- (6) સાઈટ પર રહેલા માલસામાનની કિંમત રૂ. 6,000 હતી.
- (7) કરાર આપનાર પાસેથી પ્રમાણિત કામના 80% લેખે રૂ. 1,40,000 રોકડ મળી હતી.
- (8) કરાર કિંમત રૂ. 2,50,000 હતી.
- (9) નફો રોકડના ધોરણે ન.નુ.ખાતે લઈ જવાનો છે. કરારખાતું બનાવો.

અથવા

- 3 રૂ. 10,00,000માં એક મકાનના બાંધકામ અંગે નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ. 14

વિગત	2013	2014
મોકલેલ માલસામાન	3,00,000	84,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,30,000	1,05,000

પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	22,000	10,000
પરોક્ષ ખર્ચા	6,000	1,400
પ્રમાણિત કામ	7,50,000	10,00,000
બિનપ્રમાણિત કામ	8,000	-
જગ્યા પર માલસામાન	5,000	7,000
મોકલેલ પ્લાન્ટ	14,000	2,000
કરાર આપનાર પાસેથી મળેલ રોકડ	6,00,000	10,00,000

વર્ષ 2013 અને 2014ના અંતે વધેલ પ્લાન્ટની કિંમત અનુક્રમે રૂ. 7,000 અને રૂ. 5,000 હતી. બંને વર્ષ માટે કરારખાતું બનાવો.

- 4 રાજા કેમિકલ્સ લીમીટેડ એક કેમિકલ્સનું ઉત્પાદન કરે છે, જે ત્રણ પ્રક્રિયા નં. 1,2 અને 3માંથી પસાર થાય છે. જેની વિગતો નીચે મુજબ છે. 14

વિગત	પ્રક્રિયા-1	પ્રક્રિયા-2	પ્રક્રિયા-3
પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલ કાચોમાલ (ટનમાં)	1,400	160	1,260
ટન દીઠ કિંમત (રૂ.)	100	160	70
મજૂરી અને અન્ય ખર્ચ (રૂ.)	51,520	31,400	37,080
ગોડાઉન ખાતે વેચવા માટે લઈ ગયેલ માલ	$33\frac{1}{3}\%$	40%	100%
ત્યાર પછીની પ્રક્રિયા ખાતે લઈ ગયેલ માલ	$66\frac{2}{3}\%$	60%	-
પ્રક્રિયા દરમિયાન વજનમાં ઘટ	4%	4%	4%
પ્રક્રિયા દરમિયાન ભંગાર	6%	6%	6%
ભંગારનું વેચાણ (ટનદીઠ રૂ.)	30	50	60

પ્રક્રિયાના ખાતાઓ તૈયાર કરો.

અથવા

- 4 એક વસ્તુ ત્રણ પ્રક્રિયા A, B અને Cમાંથી પસાર થાય છે. પ્રક્રિયા A અને Bનો 14 ભંગાર 100 એકમદીઠ રૂ. 10 લેખે વેચવામાં આવે છે. જ્યારે પ્રક્રિયા Cનો ભંગાર 100 એકમદીઠ રૂ. 80 લેખે વેચવામાં આવે છે. જાન્યુઆરી 2015ના માસ માટે પ્રક્રિયા સંબંધી નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ.

વિગત	A	B	C
માલસામાન	12,000	8,000	4,000
મજૂરી	16,000	12,000	6,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	2,440	1403.75	8,924
કારખાના પરોક્ષખર્ચ	3,500	3,800	4,200
સામાન્ય બગાડ	2%	5%	10%
ખરેખર ઉત્પાદન (એકમમાં)	19,500	18,800	16,000

પ્રક્રિયા Aમાં 20,000 એકમ કાચોમાલ એકમદીઠ રૂ. 1.00ના ભાવે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતાં.

પ્રક્રિયા ખાતા તૈયાર કરો અને જરૂરી વધારાના ખાતાં બનાવો.

- 5 જોબ પડતર પદ્ધતિના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 14

અથવા

- 5 (અ) જોબ પડતર પદ્ધતિ અને બેચ પડતર પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત. 7
- (બ) બેચ પડતર પદ્ધતિનાં લક્ષણો. 7

ENGLISH VERSION

- 1 Production capacity of Sajan Ltd. is upto 5,000 units. Only 40% production capacity has been utilized for production and sales in the year 2006, details of which are as under : 14

	Rs.
Consumption of direct materials	3,00,000
Direct wages	2,00,000
Factory overheads (40% variable)	1,00,000
Office overheads (fixed)	80,000
Selling and distribution expenses	1,20,000
Total sales	10,00,000

For the year 2007, it is estimated that,

- (1) The production and sales will be at it's full production capacity.
 - (2) Out of selling and distribution expenses, 50% variable expenses which varies with units of sales.
 - (3) Last year's rate of profit is to be maintained for the year 2007.
- Prepare cost sheet for both the year.

OR

- 1 The following particulars have been obtained from the books of Janam Ltd. for the year 2006. 14

Production and sales	2000 units
Direct materials	Rs. 3,00,000
Direct wages	Rs. 1,60,000
Direct expenses	Rs. 40,000
Works overheads	Rs. 1,20,000
Office overheads	Rs. 60,000
Selling overheads	Rs. 80,000
Profit	Rs. 76,000

It is estimated that 60% of the works overheads fluctuate directly with the production and 80% of the selling overheads fluctuate with sales.

For the year 2007, production and sales are estimated to be 5,000 units. Direct wages per unit will increase by 10%, fixed works overheads will increase by Rs. 12,000. Office over-heads per unit and total fixed selling overheads will increase by 20%. No other changes are anticipated.

Prepare a cost sheet for the year 2007 showing the price at which the unit will be sold so as to earn the same rate of profit on cost as that in the 2006.

- 2 Ganesh road transport service runs truck service in city. It has three trucks - A, B and C. Find out cost per kilometre from the following details given to you. 14

Particulars	A	B	C
Cost of truck (Rs.)	40,000	50,000	45,000
Road lines fee (annual)	900	900	900
Salary and supervision exps.	3,400	4,600	3,000
Driver's salary (perhour)	2.50	2.50	2.50
Fuel exps. per litre	1.00	1.00	1.00
Repairs and maintenance per kilometre	1.50	1.40	1.60
Tyre exps. per kilometre	0.85	1.00	0.95
Garage rent (Annual)	3,000	4,000	2,400
Insurance premium (Annual)	1,200	1,500	1,200
Running kilometre per litre	4	5	4
Actual kilometres run during the year	25,000	40,000	20,000
Estimated life of truck (k.m.)	1,00,000	1,25,000	90,000

Calculate interest at 10% on cost of truck. Trucks had run at an average speed of 25 k.m. per hour.

OR

- 2 Marwad travels has a tempo. They have provided you the following 14 information. You are required to prepare statement showing calculation cost of travelling per k.m.

Cost of Tempo	Rs. 1,00,000
Road lines fee (annual)	Rs. 3,000
Supervision and salary (exps. annual)	Rs. 7,200
Driver's wages per hour	Rs. 16
Petrol expenses per litre	Rs. 6
Repairs and maintenance exps. (per k.m.)	Rs. 4
Tyre expenses (per k.m.)	Rs. 2
Garage rent (annual)	Rs. 6,400
Insurance premium (annual)	Rs. 3,400
Average k.m. per litre	20 k.m.
Travelling during the year	30,000 k.m.
Estiamted life of Tempo	1,50,000 k.m.
Annual interest (rate) on-cost of Tempo	10%
Running of Tempo per hour (average)	20 k.m.

- 3 On 31st December 2014, details regarding to Contract No. 555 are 14 as follows :

Materials direct purchased	60,000	Direct expenses	14,000
Materials issued from stores	10,000	Establishment exps.	
Wages	29,000	(distributed)	15,000
Plant	50,000	Scrap sold	2,000

Other details :

- (1) On 31st Dec. 2014, outstanding wages was Rs. 1,500 and direct expenses was Rs. 2,500.
- (2) Materials Rs. 3,500, wages Rs. 2,500 and expenses Rs. 2,000 were included in the construction of work uncertified.

- (3) Plant, cost of Rs. 3,000 and materials cost of Rs. 4,000 were lost by fire.
- (4) Plant costing of Rs. 7,000 was sold at Rs. 6,000 and materials costing of Rs. 3,000 was sold at Rs. 4,000.
- (5) Depreciation charged on plant on 31st December was Rs. 12,000.
- (6) Materials at site were Rs. 6,000.
- (7) Cash received Rs. 1,40,000 at 80% of work certified from contractee.
- (8) Contract price was Rs. 2,50,000.
- (9) Profit transferred to PCL A/c. on cash basis.

Prepare contract account.

OR

- 3 The following information relates to a building contract for 14
Rs. 10,00,000.

Particulars	2013	2014
Materials issued.....	3,00,000	84,000
Direct wages.....	2,30,000	1,05,000
Direct expenses	22,000	10,000
Indirect expenses	6,000	1,400
Work certified.....	7,50,000	10,00,000
Work uncertified.....	8,000	-
Material at site	5,000	7,000
Plant issued	14,000	2,000
Cash received from contrac.....	6,00,000	10,00,000

The value of plant at the end of 2013 and 2014 was Rs. 7,000 and Rs. 5,000 respectively. Prepare contract account for both the year.

- 4 Raja Chemicals Ltd. manufactures one chemical which passes through three processes 1, 2 and 3. Details of which are given below : 14

Particulars	Process 1	Process 2	Process 3
Raw material introduced in -			
Process (in tons)	1,400	160	1,260
Cost per ton (Rs.)	100	160	70
Labour and other exp. (Rs.)	51,520	31,400	37,080
Production sent to godown for selling	$33\frac{1}{3}\%$	40%	100%
Production transferred to subsequent process	$66\frac{2}{3}\%$	60%	-
Weight loss during process	4%	4%	4%
Scrap during process	6%	6%	6%
Scrap realised per ton (Rs.)	30	50	60

Prepare process Accounts.

OR

- 4 A product passes through three processes A, B and C. Scrap of process A and B is sold at Rs. 10 for 100 units while scrap of C is sold at Rs. 80 for 100 units. Details regarding processes for the month of Jan. 2015 are as under : 14

Particulars	A	B	C
Material	12,000	8,000	4,000
Labour	16,000	12,000	6,000
Direct expenses	2,440	1403.75	8,924
Factory overheads	3,500	3,800	4,200
Normal wastage	2%	5%	10%
Actual production (units)	19,500	18,800	16,000

20,000 units of raw material at Rs. 1.00 per unit were introduced in process A.

Prepare process accounts and necessary other accounts.

5 Explain benefits and limitations of job costing. 14

OR

5 (a) Difference between job costing and batch costing. 7

(b) Features of batch costing. 7
